

[Socialministeren.]

for Samfundet. Og den evindelige Tale i Tide og Utide om Skattetryk bygger paa en mangelfuld Forstaaelse af, hvad et Samfunds- og Individts varige Interesse er; en Forveksling af en øjeblikkelig Lystfølelse eller Liberalismens gamle Teorier med de virkelige Interesser for Borgere og Samfund, saaledes som dette Samfund nu en Gang er beskaffent nu om Dage.

Men selv om der som Helhed ikke kan være Tale om Skattetryk, naar Skatterne saaledes er værdiskabende, saa kunde dette jo godt være Tilfældet for enkelte Dele af Samfundet, idet de forskellige Grupper af Personer ikke faar lige Gavn af Statens og Kommunens Virksomhed i disse Henseender.

Professor Warming har beregnet, at op til en Indtægt af 7 000—8 000 Kr. vil der for Familier, hvis Børn benytter de offentlige højere Skoler eller Læreanstalter, ikke være Tale om noget Skattetryk, idet Skatten lige dækker deres Udgifter til Skolevæsen etc. Kun for Indtægter derover, for Familier uden Børn og for dem, der rammes af Formueskatten, kan Ordet Skattetryk, selv om man tager det i den mildeste Forstand, overhovedet komme til Anvendelse.

Hvis man imidlertid gaar ud fra, at disse Skatter af de Grunde, jeg har nævnt, er værdiskabende, ligger Grænsen højere oppe end 7 000—8 000 Kr., og det gælder yderligere, naar man betænker, at det ogsaa for Kapitalister og Velhavere i mange Henseender er en ren Fordel økonomisk, at den brede Befolkning er ordentlig oplyst og skolet, at Arbejderne arbejder effektivt, at de har Arbejdsvillie, Arbejdsevne og Arbejdsmod, og det opretholdes bl. a. ved et velordnet Skolevæsen og en fornuftig Sociallovgivning.

Og nu gælder det netop for Danmarks Vedkommende, at Skatterne her i høj Grad gaar til Formaal, der gør dem reproduktive eller værdiskabende. Den danske Stat er ikke tyngt af nogen stor Gæld; vor Statsgæld er efter Købekraft nu knapt $\frac{2}{3}$ af, hvad den var før Krigen. Vi har heller ikke store uproduktive Rustningsudgifter i Forhold til mange andre Lande. Men derfor kan vi ogsaa med selv samme Skat som mange andre Steder i langt ringere Grad tale om Skattetryk, end de kan.

Hvis der derfor skal tales om uheldige Virkninger af høje Skatter, kan det kun være for den Del af Skatternes Vedkommende, der hviler paa de Befolkningslag, hvor der overhovedet kan være Tale om Skattetryk, og den Procent er min-

dre, end selv det ærede Medlem Hr. Hans Thyge Jacobsen forleden troede.

Saadanne Konsekvenser kunde tænkes at opstaa paa 3 Maader: Skatterne kan formindske Arbejdslysten, de kan forhindre Opsparing, og de kan for det tredje forhindre den enkelte dygtige Mands Forsyning med egen Kapital, som er nødvendig for ham.

Uden at komme nærmere ind paa Spørgsmaalet om Forholdet mellem Skat og Arbejdsvillie vil jeg hævde, at der sikkert er lige saa mange, om ikke flere, Tilfælde, hvor Skatten stimulerer Energien, som det modsatte; og der kan ikke være nogen fornuftig Mand, der vil paa-staa, at Skatterne i det danske Samfund har formindsket den almindelige Effektivitet i Overklassen i nogen som helst Retning. Den er tværtimod ualmindelig levende, denne Overklasse, paa visse Omraader næsten for balstyrig.

Hvad Opsparingen angaar, kan denne naturligvis svækkes ved høje Skatter; men efter de statistiske Kriterier, som foreligger for Danmarks Vedkommende, synes der ikke at være nogen Fare i denne Henseende. Vor Opsparing anslaaes saaledes til at være 390 Mill. Kr. aarlig, hvilket udgør ca. 11 pCt. af Nationalindtægtens 3,8 Milliarder. Denne Procent er, saa vidt man kan se, større end før Krigen. Ja, det er jo særlig til Fordel for det ærede Medlem Hr. Krag, jeg taler, saa jeg vilde være ham uendelig forbunden, om han vilde høre efter disse Ting, det er ganske nyt. (Krag: Ja, ja!).

Af den samlede Kapitalinvestering i Danmark synes Danmark til og med nu ved egen Opsparing at præstere en større Andel end i Førkrigstiden. Medens vort Deficit paa Betalingsbalancen i Tiden før 1913 var ca. 50 Mill. Kr., har det i de sidste Aar været omkring 30 Mill. Kr., og dette til Trods for, at Prisniveauet for vore Im- og Eksportvarer er steget. Ganske vist er vor Kapitalinvestering for Øjeblikket ikke fuldt normal, navnlig ikke indenfor Industrien, men selv om Betalingsbalancen i eventuelt kommende bedre Tider skulde forværres noget, synes Danmark dog i højere Grad end tidligere at være selvforsynende med Kapital. Dette Problem er naturligvis vanskeligt at skønne over, men saa meget kan man dog se, at der ikke er nogen Grund til særlig Bekymring paa dette Omraade, endsigte til Skatteborgerhysteri.

Dette gælder navnlig, naar man yder-